

[Gertie Wandel.]

til at se, når hun kommer i sin invalidevogn for på sine krykker at gå ind og sætte sig ved katederet og undervise igennem en normal arbejdsdag.

De mange trafikulykker har også, som nævnt af de tidligere ordførere, bragt spørgsmålet i forgrunden. Blot for få år siden kunne ingen drømme om det antal ulykkesramte, som nu på dette felt kommer til revalidering.

Det foreliggende lovforslag bringer i sine mange punkter en omfattende plan for hele arbejdet. Vi må takke den højtærede socialminister for, at henstillingen fra Genève i 1955 om arbejdsmæssig revalidering af erhvervshæmmede er medtaget som bilag til lovforslaget. Alle de gode betragtninger, der er nedlagt heri, står som et solidt grundlag for dette lovforslag. Der er også kommet mange betænkninger gennem årene, bl. a. fra socialpolitisk udvalg, fra arbejds- og socialministeriets udvalg og fra embedsmænd inden for socialministeriet, der har givet mange værdifulde tanker og ideer.

Der sættes i dette lovforslag ind med hjælpemuligheder, både forskellige arbejdsmetoder til hjælp for de erhvervshæmmede med optræning og uddannelse i særlige værksteder og, som nydannelse, optræning uden for de særlige institutioner og foranstaltninger. Det sidste kan få stor betydning. Der bliver muligheder for anbringelse af erhvervshæmmede til uddannelse på normale værksteder og normale skoler, og det vil kunne spare oprettelse af adskillige revalideringsinstitutioner. Der bliver hjælp til underhold under revalideringen. En hjælp, som tidligere var forbeholdt polio-ramte og tuberkuløse, kan også udstrækkes til invalider. Og sidst, men ikke mindst foreslås der oprettelse af beskyttede værksteder og gennemførelse af hjemmearbejde. Der er gode rammer for et virkeligt hjælpearbejde for de mennesker, der er slået ud af sygdom eller ulykkestilfælde.

Den højtærede socialminister siger imidlertid et sted i sin fremsættelseale:

„Jeg tror, at alle, der har fulgt udviklingen i det sidste tiår efter krigen, vil være enige med mig i, at de praktiske resultater ikke har stået mål med de gode tanker, der var nedlagt i betænkningerne“.

Nej, det har de måske ikke, men man må huske på de usikre økonomiske forhold, der har måttet arbejdes under. Den højtærede socialminister fortsætter selv senere, at det ikke må glemmes, at der både med hjemmel i beskæftigelsesloven og på andet grundlag er vokset en del værdifulde optræningsforanstaltninger frem. En liste over disse foranstaltninger er medtaget som bilag til lovforslaget. Alt taget i betragtning er det et meget værdifuldt arbejde, der er udført både af særforsorgen, kommuner og private.

16 revalideringsvirksomheder og 11 beskyttede værksteder har i dette forår foranstaltet en enquete og udgivet en redegørelse for deres forhold og de ønsker, de har med hensyn til den nye lov. De ser med store forhåbninger frem til denne lov. Desværre tror jeg, at de på nogle punkter vil blive skuffet. Der er nemlig i dette forslag rammer nok, men ingen af de kendsgerninger, de håber på, ingen redegørelse for, hvilken støtte de kan få til deres arbejde. De skal endda først anerkendes efter 1. oktober 1960. Selv om de udvalg, der skal organisere arbejdet, de mange amtsrevalideringsudvalg og samarbejdsudvalget, kan nedsættes inden den dato, vil der dog gå år, inden der bliver klarhed over disse forhold. Det vil tage lang tid at finde de 25 egnede ledere til de kontorer, som er foreslået oprettet. Der vil gå år, og man spørger uvilkårligt sig selv, hvad der ventes på med hensyn til de eksisterende virksomheder. Vi kender deres arbejde, vi kender deres økonomi. Jeg håber meget på, at vi i det kommende udvalg vil kunne indarbejde flere kendsgerninger i lovforslaget, således at det gode arbejde, der allerede er i gang, i hvert fald ikke endnu i lang tid skal hæmmes af usikker økonomi.

Så sent som i går aftes kunne man i avisen læse om årsberetningen fra Arbejdsskolen på Backersvej. 232 erhvervshæmmede er optrænet i det forløbne år, 82 har mulighed for at kunne gå tilbage til det åbne arbejdsmarked. Der er sket meget godt trods usikre forhold. Invaliderne er mennesker, der må hjælpes. Det er ikke en særlig gruppe, der skal favoriseres; vi kan alle blive slået ud af sygdom eller ulykker. Derfor må de gode, lovforslaget taler om, komme ud over hele landet, men